

YARIMADANIN ULU ÇINARI

YAZAR

Mehmet BAŞIBÜYÜK

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-7409-42-1

Kitap Adı

Yarımadanın Ulu Çınarı

Yazar

Mehmet BAŞIBÜYÜK

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

FIC019000

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Bu kitap daha önce yayınlanmış olan “Toroslarda Bir Avşar Kızı Muhtar Fadıma’nın Mührü” isimli kitabımın bir devamı niteliğindedir. Bu kitapta da daha önce olduğu gibi okuduklarıma ilave olarak yaşadıkları, gördüklerini ve şahit olduklarını bir özet halinde derlemeye ve yazmaya çalıştım. Kitabın yazımında faydalandığım eser sahiplerine candan teşekkür ediyorum.

Daha önceki kitapta olduğu gibi bu kitabın da elektronik ortama taşınmasında büyük emekleri olan Sayın Filiz ERDOĞAN hanımefendiye içten teşekkürlerimi sunmak isterim. Kendisinin emekleri büyüktür.

Anadolu coğrafyası tarih boyunca pek çok medeniyete adeta bir “pınar” görevi görerek ev sahipliği yapmıştır. Anadolu Yarımadasının çok özel bir önemi vardır. Bölgenin Akdeniz kıyıları tarih boyunca pek çok medeniyetin beşiği olmuştur. Bunun nedeni, bu bölgenin bazı depremler istisna olmak üzere özellikle de iklime bağlı hiç bir büyük felaket görmemesidir. Bu nedenle Silifke civarından başlayıp Mısırın Nil nehri içlerine kadar olan bölge “Bereketli Bölge” veya “Altın Hilal” olarak adlandırılır. Semavi dinlerin ve özellikle günümüz Batı medeniyetinin çoğunun dinsel temelleri buradadır. Anadolu’nun yeşerttiği son medeniyet ise Türkler tarafından kurulmuştur. Anadolu’nun fethinden günümüze kadar gelen bu medeniyetin en sonuncusu ise Türkiye Cumhuriyetidir. Bu nedenle de kitabımın ismini “Yarımadanın Ulu Çınarı” olarak belirledim.

Şiir ve tarih her zaman ilgimi çekmiş şahsımın özel ilgi alanı olmuştur. Bu nedenle kitap içinde hem konu ile ilgili büyük şairlerimizin yazdığı bazı şiirler ile kendi yazdığım şiirlerin bir bölümüne de bu kitapta yer vermiş bulunmaktayım. Umarım ki okuyucularımın beğenisini kazanır.

Saygılarımla

Mehmet BAŞIBÜYÜK

Emekli Öğretmen

İÇİNDEKİLER

Giriş.....	1
Köylülük Nedir?.....	2
Köy Nedir?.....	3
Köy Odası Köy Konağı Han ve Kervansaraylar.....	5
Köy Evleri	9
Köy Adetleri	10
Gelinin Ata Bindirilmesi:	14
Keşikleme Nedir?.....	15
Köyde Kahve Kültürü.....	15
İnsan-Orman İlişkilerinin Genel Seyri.....	16
Modern Ormancılığın Doğuşu.....	17
Türkiye’de Ormancılığın Tarihi.....	17
Orman Nizamnamesi.....	18
Orman Nizamnamesinden Sonra	18
Cumhuriyet Döneminde Durum	19
Köy Özlemi.....	20
Belli Değil	21
Dağlar.....	23
Köy Eğitmeni	25
Köy Enstitüleri	26
Köy Enstitüleriyle İlgili Genel Bilgiler:.....	28
Köy Enstitülerinde Müfredat Programı:.....	30
Babalar Bazen Unuturlar:.....	32
Şunu Al Git Birşeyler Getir:.....	33
Toplumun En Büyük Hastalığı Kıyaslama:	36
Zor Daşı.....	38
Gençliğin Sonu Zor Daşı.....	39
Ağaçlar Dikiliyken Gölgesi Aranmaz, Devrilince	
Gölgesi Çok Aranır	41
Ömer’in Hikayesi.....	46
Hacı Bey’in Hikayesi.....	50
Unutma Öğretmenim	52
Olmadı Böyle Sevgili Öğretmenim.....	55

Dedem Köse'nin Guburu.....	56
Bedesten Nedir.....	58
Halk Hikayelerinden Örnekler.....	60
İncili'den Fıkralar.....	61
Tahir İle Zöhre Hikayesi.....	62
Elif İle Mahmut Hikayesi.....	64
Bulunur	69
Nasihat	70
Dinle Sana Bir Nasihat Edeyim	71
Boz Eşekli Sakalar.....	72
Eski Çarşının Otantik Varlığı.....	74
Ben Kimim	76
Döşü Sülempetli Kıratlı Ormancılar	78
Türkiye Cumhuriyeti'nin Temelini Atan Yolculuk.....	85
Yok Olan Meslekler	88
Kainata Gönül Gözü İle Bakan İnsanlar.....	89
Mevlana Celalettin Rumi'den Özlü Sözlerden Örnekmeme.....	90
Yunus Ve Taptuk Emreden Esintiler.	92
Severim Ben Seni Candan İçeri	94
Ruhsati	95
Seher Vakti Dost Köyüne Uğrarsan:	96
Dedim Dilber Gel Bir Pazar Edelim	97
Mehirlioğlu ve Sarı İneğin Katli	98
İneğe Ağıt	99
El Yazısı İle Ortaya Çıkan Hakikat.....	100
Değiş Tokuş Edilen Sınıf.....	101
Fahriye Abla	103
Mürşüt Emminin Sohbeti.....	105
Âşık Ömer	107
İnce Hacı'nın Ağdı	109
Koroğlu Destanı.....	112
Benden Selam Olsun Bolu Beyi'ne.....	113
Ayvaz'ın Yiğitler Kervanına Katılması.....	114
Tan Yeri Atanda Şafak Sökende	119
Kuloğlu.....	120
Karşımda Sallanan Dilber	121
Alemde Doğru Dost Yoktur.....	122

Kadirli Avluk (Koçlu) Köyünde Geçen Beş Yılım:	123
Hocam.....	126
Özlüyorum	127
Aklım Mermiyor.....	130
At	136
Dadaloğlu	139
Şu Yalan Dünya'ya Geldim Geleli.....	140
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	140
Gel Ha Güzel Gelha Methin Edeyim	141
Dumanlıdır Aladağın Alanı	142
Yine Tuttu Gavur Dağın Boranı	143
Yaycıoğlu İbrahim Ağa'nın Konağı	149
Ökkeş Emmi.....	151
Kara Tren	154
Güzellerin Treni.....	154
Beş Kuruş Etmeyen İşler.....	156
İsterim	158
Türkü	160
Eğin Türküsü.....	161
Kızıl Irmak Türküsü	162
Hapishane Türküsü	163
Maniler.....	164
Doğduğum Yer Anadolu.....	166
Gençlik Yıllarım.....	168
Çoban Ve Çobanlık	169
Çoban Bayramı	170
Çoban Çeşmesi	171
Kabak	172
İlahi	174
Halk Oyunları	175
Oynanış Biçimlerine Göre Halk Oyunları	175
Topluma Ders Verecek Hikayelerden Örnekler	178
Sakanın Eşeği	179
Kayserili'nin Zekası	182
Demircinin Büredesi (Eğe İle Çıkan Demir Tozu)	183
Güneyde Yaşam Şartlarından Örnekler.....	186
Toros Gelini.....	188

Ders Kaynatma Ve Kaytarma Yöntemleri:	190
Güzel Çirkin Eşitliği:.....	192
Kadınların Ve Erkeklerin İlişkilerinde Görüşler	193
Niyet Okumak.....	194
Pazar	195
Anadolu'da Üç Boy Hakkında Bilgi.....	197
Çukurova'da Ağaların Yayla Zamanı:.....	202
Annenin Duası.....	209
Bir Pınar, Yedi Çınar Anadolu	211
Geleceği Müjdeyen Düşler	215
Kuruluş, Yükseliş, Duraklama, Gerileme Ve Cumhuriyet.	218
Vur	219
Anadolu'da Hayat Başkadır	221
Anadolu'da Yaşam	222
Anadolum'da Hayvanlarla İlgili Bazı Bilgiler	226
Kara Tavuğun Marifeti.....	232
Güzel	236
Hayal Oldu	237
Çektim	238
Atasözleri	240
Yaşama Dair Özlü Sözler	249
Kaynaklar.....	255

KAYNAKLAR

- Abdülvahap Kocaman, Kişisel görüşme Avluk Kadırlı 1966.
- Adnan Menderes Kaya Avşar Türkmenleri, Geçit Yayınları, Kayseri 2004.
- Ali Püsküllüođlu, Bilgi Yayınları: 224, Antoloji Dizisi: 2, Bilgi Yayınevi, Birinci Basım, Haziran - 1975, s.22-23.
- Ali Rıza Yalman Yalın , Cenupta Türkmen Oymakları II, Hazırlayan; Sabahat Emir, Kültür Bakanlığı yayınları, 256, Kültür Eserleri:14 Ankara 1977.
- Ahmet Muhip Dıranas Varlık Şiirleri Antolojisi / 1933-2008, Hazırlayan Enver Ercan, Varlık Yayınları, 408, 2008.
- Altıparmak Mehmet Emin Efendi, Altıparmak Peygamberler Tarihi, 2. Baskı Hisar Yayınları, 2011.
- Anabritannica Bir Pınar Yedi Çınar Anadolu. Cilt 2 Sayfa 227-235.
- Alphonse de Lamartine, “Anadolu’da üç boy hakkında bilgi”, Osmanlı Tarihi; Toker Yayınları 1995.
- Alphonse de Lamartine, “Kısaca Anadolu’ya Yerleşim”, Osmanlı Tarihi; Toker Yayınları 1995.
- Basiretçi Ali Efendi, İstanbul’da Yarım Asırlık Vekayi-i Mühimme, Hacı Beyin Ağdı, Derleyen Nuri Sağlam, Kitabevi İst, 138-139,1997.
- Behçet Kemal Çađlar, Yurt Gzellemesi, Varlık Şiirleri Antolojisi / 1933-2008, Hazırlayan Enver Ercan, Varlık Yayınları, 408, 2008.
- Çahit Öztelli üç kahraman şair Körođlu, Dadaloğlu, Kuloğlu, Milliyet Yayınları 1974.
- Cengiz Erşahin, “Yaşama dair zl sözler”; Hayata Yön Veren 2000 Söz. Tutku Yayınevi 2017.
- Cengiz Erşahin, “Güzel Çirkin Eşitliği”; Hayata Yön Veren 2000 Söz. Tutku Yayınevi 2017.
- Cengiz Erşahin, “Annenin Duası”; Hayata Yön Veren 2000 Söz. Tutku Yayınevi 2017.
- Faruk Nafiz Çamlıbel “Han Duvarları”; 1000 Temel Eser, Devlet Kitapları. 1969.
- Hayat Mecmuası Sayı 20, 18 Mayıs 1981.
- Hayat Ansiklopedisi, Pazar Tarihi Seyri İçinde Pazarlar Hayat Mecmuası 1981 yılı sayı 49 ek.

- Hatice Güvel, Sönmeyen Ateş Ağıtlar, Sayfa 116-117., Ekrem Matbaası Adana, 2017
- İbrahim Karalı Davutluoğlu, Çukurova'da Bir Alabohça Düzenleyen Fatma Sayman Adana Büyük Şehir Yayınları, Adana 2011.
- Mehmet Emin Yurdakul, Vur Şiiri, Hazırlayan; Ataol Behramoğlu - Büyük Türk Şiiri Antolojisi 1 - Sosyal Yayınlar, 6. Basım, İstanbul, 2001.
- Murat Çobanoğlu, aktaran Aldülvahap Kocaman, Kişisel görüşme Avluk Kadirli 1967.
- Mustafa Arif Arık, Güzeller Treni Balkanoğlu Matbaacılık Ankara 1959.
- Nusret Köymen, Eğitim sosyolojisi. İstanbul Milli Eğitim yayınevi.1975:1-158.
- Üzücekli Gökmenoğlu, Kişisel görüşme, Çevlik Obası Kadirli 1980
- Yaşar Ateşoğlu, Mevlana Dergâhından Hikayeler; Neden Kitap Yayıncılık, 2012.
- Yaşar Ateşoğlu, "Ders Kaynatma Yöntemi", Mevlana Dergâhından Hikayeler; Neden Kitap Yayıncılık, 2012.
- Yaşar Nabi Başlangıcından Bugüne Türk Şiiri Antoloji, Varlık Yayınları, 403 s, 1968,.